

Czwartek, 15 grudnia 2016 r.

P8_TA(2016)0510

Wsparcie dla ofiar talidomidu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie wsparcia dla ofiar talidomidu (2016/3029(RSP))

(2018/C 238/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając mającą wkrótce nastąpić zmianę aktu w sprawie fundacji dla ofiar talidomidu, którą rząd niemiecki mógłby wykorzystać do tego, aby umożliwić ofiarom talidomidu, uznanym za takie przez wyznaczone sądownie fundusze powiernicze lub będącym beneficjentami krajowych systemów rządowych, uzyskanie zbiorowego dostępu do specjalnego funduszu zdrowotnego niemieckiej fundacji dla ofiar talidomidu (Conterganstiftung),
- uwzględniając hiszpański dekret królewski 1006/2010 z dnia 5 sierpnia 2010 r., regulujący procedurę przyznawania pomocy osobom, które ucierpiały z powodu stosowania talidomidu w Hiszpanii w latach 1960–1965,
- uwzględniając przybliżoną liczbę osób cierpiących z powodu stosowania talidomidu w UE (ok. 2 700 w Niemczech (źródło: rząd Niemiec), ok. 500 we Włoszech (źródło: VITA – Associazione Vittime Italiane Thalidomide), 500 w Zjednoczonym Królestwie, 100 w Szwecji (źródło: opracowanie DLA Piper) i 200 w Hiszpanii (źródło: Avite, Hiszpania)),
- uwzględniając raport Uniwersytetu w Heidelbergu zatytułowany „Wiederholt durchzuführende Befragungen zu Problemen, speziellen Bedarfen und Versorgungsdefiziten von contergangeschädigten Menschen (2010–2013)” [Okresowo powtarzane wywiady na temat problemów i szczególnych potrzeb osób, które ucierpiały w wyniku stosowania talidomidu, oraz braków w opiece nad nimi (2010–2013)], w którym szczegółowo opisano coraz większe problemy zdrowotne oraz szczególne potrzeby ofiar talidomidu, a także braki w udzielanym im wsparciu,
- uwzględniając raport Firefly ze stycznia 2015 r., w którym uwypuklono pogarszanie się zdrowia fizycznego i psychicznego ofiar talidomidu oraz ich przyszłe potrzeby⁽¹⁾,
- uwzględniając raport zlecony w maju 2015 r. przez Departament Zdrowia w Nadrenii Północnej-Westfalii (Niemcy), w którym analizuje się jakość życia ofiar talidomidu i prognozuje ich przyszłe potrzeby (raport Uniwersytetu w Kolonii)⁽²⁾,
- uwzględniając listy otwarte przewodniczących grup politycznych w Parlamencie Europejskim, w których podkreślono, że ofiary talidomidu znoszą chroniczny, wyniszczający ból i cierpią z powodu niezaspokojonych potrzeb,
- uwzględniając konferencję prasową zorganizowaną w Parlamencie Europejskim w Brukseli w dniu 27 maja 2015 r., podczas której posłowie do PE ze wszystkich grup politycznych podkreślili, że ofiarom talidomidu należy pomóc w radzeniu sobie z problemami zdrowotnymi⁽³⁾,
- uwzględniając uroczystości we wrześniu 2015 r. upamiętniające 50. rocznicę przyjęcia pierwszych w Europie uregulowań w dziedzinie farmaceutyki mających na celu ochronę obywateli UE, przez co kolejny raz wskazano, że skuteczne przepisy farmaceutyczne to trwałe dziedzictwo, które pozostało po tysiącach zmarłych niemowląt i dzieciach z poważnymi wadami wrodzonymi powstałymi w wyniku przyjmowania talidomidu przez kobiety w okresie ciąży;

⁽¹⁾ <http://www.thalidomidetrust.org/wp-content/uploads/2014/01/Firefly-report-March-2015.pdf>

⁽²⁾ <http://www.thalidomidetrust.org/wp-content/uploads/2016/04/The-Cologne-Report.pdf>

⁽³⁾ <http://www.fiftyyearfight.org/latest/europe-speaks-loudly-with-one-voice-press-conference>

Czwartek, 15 grudnia 2016 r.

- uwzględniając pytanie do Komisji (O-000035/2016 – B8-0120/2016) i debatę na temat talidomidu na posiedzeniu plenarnym w dniu 9 marca 2016 r.,
 - uwzględniając pismo międzynarodowej firmy prawniczej Ince and Co. z dnia 5 marca 2015 r. opisujące, w jaki sposób brak nadzoru farmaceutycznego oraz zatajanie dowodów dotyczących skutków stosowania talidomidu wpłynęły na zdrowie ofiar tego leku ⁽¹⁾,
 - uwzględniając oświadczenie federalnego rządu Niemiec z czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia odpowiedzialności za ofiary talidomidu i zapewnienia im niebiurokratycznego wsparcia ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że talidomid był wprowadzany do obrotu pod koniec lat 50. i na początku lat 60. XX w. przez Chemie Grünenthal GmbH jako bezpieczny lek łagodzący poranne nudności, bóle głowy, kaszel, bezsenność i przeziębienie; mając na uwadze, że skutkiem jego stosowania przez ciężarne kobiety w wielu krajach europejskich były zgony i wady rozwojowe tysięcy dzieci;
- B. mając na uwadze, że dokumenty pochodzące z okresu skandalu z talidomidem, które zostały w niezależny sposób sprawdzone przez międzynarodową firmę prawniczą Ince and Co., wskazują na poważny brak skutecznego nadzoru farmaceutycznego w Republice Federalnej Niemiec, w przeciwieństwie do takich państw jak USA, Francja, Portugalia i Turcja;
- C. mając na uwadze, że w niezależny sposób zweryfikowane badania ⁽³⁾ prowadzą do niezaprzecznego wniosku, iż w 1970 r. Republika Federalna Niemiec ingerowała w postępowanie karne przeciwko Chemie Grünenthal GmbH, niemieckiej firmie produkującej talidomid, co spowodowało, że nie udało się ustalić winy producenta; mając ponadto na uwadze, że podjęto kroki, aby zapobiec wszczynaniu postępowań cywilnych przeciwko tej firmie, co z dużym prawdopodobieństwem uniemożliwiło ofiarom dochodzenie sprawiedliwości lub otrzymanie odpowiedniego wsparcia finansowego w związku z ich bieżącymi i przyszłymi problemami zdrowotnymi;
- D. mając na uwadze, że w opublikowanych niedawno raportach w Niemczech (raport Uniwersytetu w Heidelbergu i raport Uniwersytetu w Kolonii) i Zjednoczonym Królestwie (raport Firefly) stwierdzono, iż ofiary talidomidu potrzebują coraz większego wsparcia, aby mogły zaspokoić swoje potrzeby zdrowotne, aby mogły się poruszać i prowadzić samodzielne życie, gdyż ich stan fizyczny gwałtownie się pogarsza z uwagi na charakter ich niepełnosprawności i z powodu wieloletniego – od momentu urodzenia – braku wsparcia;
- E. uznając, że o ile Niemcy ponoszą szczególną odpowiedzialność, inne rządy krajowe są także odpowiedzialne za zapewnienie sprawiedliwego traktowania ofiar talidomidu na ich terytorium;
- F. przyznając, że przewodniczący grup politycznych w Parlamencie Europejskim poparli w listach otwartych działania, które mają pomóc ofiarom talidomidu w zakresie ich potrzeb zdrowotnych;
- G. przypominając konferencję prasową w Brukseli w maju 2015 r., popartą przez wszystkie grupy polityczne w Parlamencie Europejskim, na której uwypuklono niezaspokojone potrzeby zdrowotne ofiar talidomidu;
- H. przypominając, że we wrześniu 2015 r. w Brukseli Komisja świętowała 50. rocznicę przyjęcia pierwszego aktu unijnego prawa farmaceutycznego, który w dużej mierze powstał w wyniku skandalu z talidomidem; podkreślając, że choć struktury regulacyjne, jakie później stworzono, walnie przyczyniały się przez minione 50 lat do ochrony milionów obywateli UE przed podobnym nieszczęściem, to ofiary talidomidu ciągle zmagają się z bolesnymi i wyniszczającymi konsekwencjami stosowania leku;
- I. przypominając, że w debacie na posiedzeniu plenarnym w Strasburgu w marcu 2016 r. posłowie do PE ze wszystkich grup politycznych podkreślali pilny charakter zaspokojenia potrzeb ofiar talidomidu, a europejski komisarz ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności Vytenis Andriukaitis stwierdził, że uznaje wolę znalezienia dla wszystkich ofiar talidomidu odpowiedniego rozwiązania, które poprawiłoby jakość ich życia;

⁽¹⁾ http://www.fiftyyearfight.org/images/Appendix_1_Ince_letter.pdf

⁽²⁾ <http://www.bmfsfj.de/BMFSFJ/kinder-und-jugend,did=225796.html>

⁽³⁾ http://www.fiftyyearfight.org/images/Appendix_1_Ince_letter.pdf

Czwartek, 15 grudnia 2016 r.

- J. zauważając, że obecnie istnieje w Parlamencie Europejskim i Komisji zarówno możliwość, jak i wola, aby – zgodnie ze standardami etycznymi i humanitarnymi – naprawić krzywdy wyrządzone w wyniku braku kontroli farmaceutycznej, a następnie zatajania dowodów, co doprowadziło do tragedii związanej z talidomidem;
- K. potwierdzając oświadczenie złożone w czerwcu 2016 r. przez federalny rząd Niemiec⁽¹⁾, że musi on przyjąć odpowiedzialność i zapewnić wsparcie finansowe bez uciążliwych procedur administracyjnych i długotrwałych indywidualnych badań;
- L. zauważając, że federalny rząd Niemiec uznał także w czerwcu 2016 r., iż zmiana aktu w sprawie fundacji dla ofiar talidomidu jest konieczna i wykonalna przed styczniem 2017 r.;
- M. zauważając, że wiele ofiar w całej UE często nie jest w stanie złożyć wniosku o finansowanie na pokrycie kosztów usług społecznych, i jest to obecnie największy problem ofiar talidomidu, które jako osoby w wieku przekraczającym 50 lub 60 lat będą w nadchodzących latach potrzebowały tych usług jeszcze częściej, gdyż ich opiekunowie – często partnerzy lub krewni – mogą sami podpaść na zdrowiu lub umrzeć;
1. nalega na państwa członkowskie i Komisję, aby skoordynowały działania i środki, które mają formalnie uznać ofiary talidomidu i zapewnić im rekompensatę;
 2. nalega na rząd federalny Niemiec, aby wykorzystał okazję, jaką daje zbliżająca się zmiana aktu w sprawie fundacji dla ofiar talidomidu, do tego, aby umożliwić ofiarom talidomidu, uznanym za takie przez wyznaczone sądownie fundusze powiernicze lub będącym beneficjentami krajowych systemów rządowych, uzyskanie dostępu do specjalnego funduszu zdrowotnego niemieckiej fundacji dla niepełnosprawnych ofiar talidomidu (Conterganstiftung für behinderte Menschen);
 3. domaga się, aby ofiary talidomidu ze Zjednoczonego Królestwa, Hiszpanii, Włoch, Szwecji i innych państw członkowskich zostały zbiorowo objęte tym systemem, jeżeli ich status osób cierpiących z powodu skutków stosowania talidomidu został w dobrej wierze potwierdzony w ich krajach;
 4. zwraca się do władz Hiszpanii, aby dokonały przeglądu procesu rozpoczętego przez rząd w 2010 r. i ułatwiły właściwe zidentyfikowanie ofiar talidomidu w Hiszpanii oraz udzielenie im rekompensat w ramach systemu krajowego, jak stwierdzono w nieustawodawczym wniosku w sprawie ochrony osób cierpiących w wyniku stosowania talidomidu (161/000331), zatwierdzonym jednomyślnie przez Kongres Deputowanych Hiszpanii w dniu 24 listopada 2016 r.;
 5. nalega na Komisję, aby sporządziła protokół ramowy na szczeblu europejskim, na mocy którego wszyscy obywatele europejscy dotknięci skutkami stosowania talidomidu otrzymaliby jednakowe rekompensaty, niezależnie od tego, z którego państwa członkowskiego pochodzą, a także, by opracowała unijny program pomocy i wsparcia (obejmujący pomoc finansową i świadczenia socjalne) dla ofiar talidomidu i ich rodzin;
 6. zwraca się do firmy Grünenthal, aby wywiązała się ze swoich obowiązków, zapewniając odpowiednią rekompensatę i opiekę tym ofiarom, które jeszcze nie zostały uznane, dokonując przeglądu procedury uznawania statusu ofiar oraz inicjując dialog z ofiarami w celu naprawienia wyrządzonych krzywd;
 7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie i państwom członkowskim.

⁽¹⁾ <https://www.bmfsfj.de/bmfsfj/aktuelles/alle-meldungen/leistungen-sollen-gerechter-verteilt-werden/90418?view=DEFAULT>